



ข่าวจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ประจำเดือนมีนาคม 2566

**สังคม, กรุงเทพฯ สสจ.**

**ประชุมคณะกรรมการติดตามสถานการณ์ปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก**

วันที่ 14 มีนาคม 2566 นายนิวัฒน์ รุ่งสาคร ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นประธาน โดยมี นพ.ยุทธนา วรรณโพธิ์กลาง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการติดตามสถานการณ์ปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งที่ 2/2566 ณ ห้องประชุมอโยธยา ชั้น 3 อาคาร 4 ชั้น ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ข่าวจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ประจำเดือนมีนาคม 2566

**ทนอ.ใหญ่กรุงเก่า เปิดกิจกรรมปีแห่งสุขภาพสูงวัยไทย**

วันที่ 10 มีนาคม 2566 นพ.ยุทธนา วรรณโพธิ์กลาง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประธาน เปิดกิจกรรมโครงการมอบของขวัญปีใหม่ พ.ศ.2566 “ปีแห่งสุขภาพสูงวัยไทย” เพื่อสนับสนุนกระบวนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบและทั่วถึง กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย การลงทะเบียนดิจิทัลไอที การฉีดวัคซีนโควิด-19 การตรวจคัดกรองความดันโลหิต/เบาหวาน การจัดบริการทันตกรรม การตรวจวัดสายตาในเบื้องต้นและการพอกเข้าด้วยสมุนไพร จัดกิจกรรมโดย คปสอ.วังน้อย ร่วมกับภาคีเครือข่าย และมีอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้สูงอายุ แกนนำผู้สูงอายุ ประชาชนกลุ่ม 608 จำนวน 200 คน เข้าร่วมกิจกรรม ณ โดมหน้าองค์การบริหารส่วนตำบลพยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ข่าวจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ประจำเดือนมีนาคม 2566

## ประชุมคณะอนุกรรมการประสานงาน



วันที่ 14 มีนาคม 2566 นายประทีป การมิตธีรรองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นประธาน โดยมี นพ.ยุทธนา วรณโพธิ์กลาง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิตระดับจังหวัด ณ ห้องประชุมมงคลบพิตร (2) ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2566701>



## องค์การเภสัชกรรมเปิดตัวห้องแล็บมาตรฐานสากล

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า **องค์การเภสัชกรรม (อภ.)** แถลงข่าว เปิดตัว GPO PRO LAB มาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 พร้อมจัดพิธีมอบใบรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 โดย นพ.ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบให้แก่ นพ.วิฑูรย์ คำณวิบูลย์ ผู้อำนวยการ อภ. ทั้งนี้ นพ.โสภณ เมฆธน ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า GPO PRO LAB ริเริ่มมาจากโครงการกัญชาทางการแพทย์ที่ อภ.ให้ความสำคัญตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยตรวจวิเคราะห์วัตถุดิบ สารสกัด และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เป็นขั้นตอนสำคัญในการผลิตผลิตภัณฑ์คุณภาพสู่ผู้บริโภค และให้บริการตรวจวิเคราะห์หาสารปนเปื้อนต่างๆในวัตถุดิบ สารสกัด และผลิตภัณฑ์ยาแผนปัจจุบันสอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐานสากลด้านการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่นานาชาติยอมรับ



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2566701>

นพ.ศุภกิจกล่าวว่ กรมวิทยให้การรับรองแล็บของ อภ.ครั้งนี้สำหรับการตรวจน้ำมันกัญชาหดยคได้ลีน เจเพาะสาร thc และ cbd ซึ่งมาตรฐาน ISO/IEC 17025 เปรียบเสมือนค้วสากลที่จะรับรองคุณภาพของน้ำมันกัญชาเพื่อส่งออกไปขายยังประเทศทั่วโลก GPO PRO LAB ถือเป็นแห่งแรกในประเทศไทยที่ได้มาตรฐาน ISO/IEC 17025

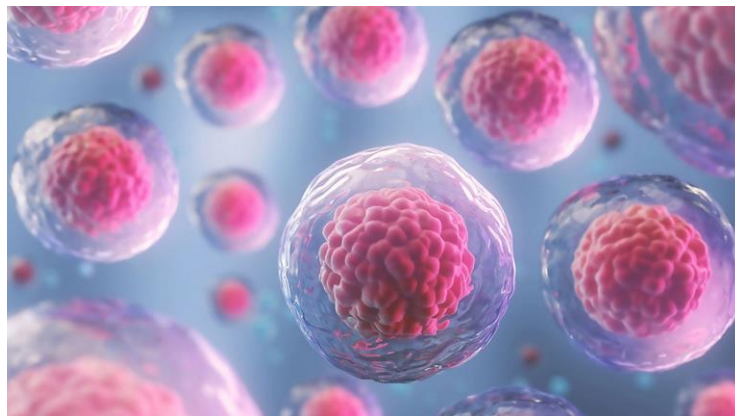
ด้าน นพ.วิฑูรย์กล่าวว่า ขณะนี้ อภ.เดินหน้าสู่การเป็น Global Brand ปัจจุบันมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ส่งกระจายใช้ในคลินิกกัญชา 12 แห่ง และมีสถานพยาบาลของภาครัฐและเอกชนที่นำผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์ของ อภ.ไปใช้ตามแนวทางการรักษาที่กรมการแพทย์กำหนดกว่า 300 แห่งทั่วประเทศ สำหรับกรณีการวิพากษ์ วิจารณ์เกี่ยวกับการใช้กัญชานั้น ขณะนี้นั้น ขอยืนยันว่าไม่กระทบกับแผนการผลิตของ อภ. เพราะผลิตภัณฑ์ของเราใช้เสรีทางการแพทย์และใช้ตามแนวทางปฏิบัติเท่านั้น ไม่เคยมีการนำไปใช้สันตนาการ

ภญ.นันทกาญจน์ สุวรรณปิฎกกุล รอง ผอ.อภ. กล่าวว่ ห้องปฏิบัติการ GPO PRO LAB เปิดให้บริการตรวจวิเคราะห์หาปริมาณสารสำคัญของสารแคนนาบินอยด์ (Cannabinoids) ตรวจสอบหาสารปนเปื้อนต่างๆในวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ยาแผนปัจจุบัน ผู้สนใจสอบถามที่ ไลน์ : GPO\_CAL หรือ โทร.0-2203-8686-8.



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2566701>



## ยับยั้งคุ้มกันสำเร็จรูปปลอดภัย ป้องกันสายพันธุ์โค วิด-19 ที่ระบาดในไทย

นพ.เกรต กรัชนัยรวิวงศ์ อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวถึงการให้ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปว่า ที่ผ่านมามีคนจำนวนมากฉีดเพื่อป้องกันก่อนการสัมผัสเชื้อในกลุ่มผู้มีภูมิคุ้มกันต่ำและร่างกายไม่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันได้จากการฉีดวัคซีน และใช้สำหรับการรักษาผู้ป่วยโควิด-19 พบว่าปลอดภัย ไม่มีผลข้างเคียงรุนแรง และวันที่ 16 มิ.ค.2566 กรมควบคุมโรค กรมการแพทย์ ร่วมกับคณะผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมแพทย์เฉพาะทางได้ประชุมแนวทางการให้ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูป ซึ่งยังคงแนะนำให้กลุ่มเสี่ยง 607 และผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำรับภูมิคุ้มกันสำเร็จรูป เพื่อป้องกันก่อนการสัมผัสเชื้อ และยังคงแนะนำให้ภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปเป็นหนึ่งในยาหลักในการรักษาผู้ป่วย ทั้งนี้กลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วยโควิด-19 ที่เข้าเกณฑ์สามารถเข้ารับการฉีดภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปได้ที่ รพ.ศูนย์/รพ.ทั่วไป สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สถานพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ทุกแห่งทั่วประเทศ สถาบันบำราศนราดูร สถานพยาบาลโรงเรียนแพทย์ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2566701>

ศ.พญ.ศศิโสภิน เกียรติบูรณกุล ผู้แทนราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย และสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย กล่าวว่า การฉีดภูมิคุ้มกันสำเร็จรูปจะ ป้องกันโรคได้นานประมาณ 6 เดือนต่อการฉีด 1 ครั้ง ทั้งนี้ยืนยันว่า ภูมิคุ้มกัน สำเร็จรูปที่ยังมีอยู่ขณะนี้ ยังใช้ได้ดีกับสายพันธุ์ BA.2.75 และ BN.1 ซึ่งเป็นสายพันธุ์หลักที่ระบาดอยู่ในประเทศไทย ดังนั้นขอให้ประชาชนมั่นใจได้ว่า ภูมิคุ้มกัน สำเร็จรูปมีประสิทธิภาพดีและมีความปลอดภัยสูง.



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.hfocus.org/content/>

**คณะแพทย วิทยาเขต ยาด่านพิช Prussian blue ใช้รักษาภาวะพิษจากซีเซียม**

## ซีเซียมกับ ยาด่านพิช Prussian blue

เมื่อวันที่ 22 มี.ค. 66 คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จัดงานแถลงข่าว “ซีเซียม (Cesium, Cs-137) กับยาด่านพิช พรุสเซียนบลู (Prussian blue)” โดย ศ.นพ.วินัย วนานุกูล หัวหน้าศูนย์พิษวิทยาและหัวหน้าภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล รศ.พญ.สาทรียา ตระกูลศรีชัย ศูนย์พิษวิทยาและภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และผศ.ดร.กฤตศันท์ เชื้อสามัคคี ภาควิชารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ห้องประชุมชั้น B อาคารสุขิเพลส ถนนสุขุขทัย

### ผลกระทบต่อร่างกาย ซีเซียม

รศ.พญ.สาทรียา กล่าวถึงอันตรายต่อสุขภาพจากการได้รับสาร ซีเซียม ว่า ซีเซียม (Cesium, Cs-137) เป็นสารกัมมันตรังสี โดยเป็นไอโซโทปของซีเซียม มีค่าครึ่งชีวิต (half-life) ซึ่งหมายถึงความแรงของรังสี นานกว่า 30 ปี โดยประมาณ เมื่อสลายตัวจะปล่อยรังสีเบตาและรังสีแกมมา ผลกระทบต่อร่างกายจะขึ้นอยู่กับปริมาณของรังสี โดยความรุนแรงของรังสีต่อร่างกายจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปริมาณของรังสีที่ได้รับ ระยะเวลาที่ได้รับ ส่วนของร่างกายที่ได้รับว่า แคบส่วนเท่านั้นหรือทั่วทั้งตัว ผลของร่างกายแบ่งได้เป็น 2 ระยะ ผลในระยะสั้น แบ่งเป็น ผลที่เกิดเฉพาะที่ (local radiation injury) เมื่อสัมผัสทางผิวหนังจะทำให้เป็น ผื่นแดง คัน บวม มีตุ่มน้ำหรือแผลเกิดขึ้น อาจพบว่าขนหรือผมร่วงได้ ส่วนผลต่อระบบอื่นในร่างกายที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน จะเกิดขึ้นเมื่อได้รับรังสีในปริมาณที่สูง เรียกว่า กลุ่มอาการเฉียบพลันจากการได้รับรังสีปริมาณสูง (acute radiation syndrome) พบอาการนำ ได้แก่ คลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลีย ถ่ายเหลว อาการดังกล่าวจะหายไปชั่วคราว 1-3 สัปดาห์ แล้วจึงส่งผลกระทบต่อ 3 ระบบหลักของร่างกาย ได้แก่

- ระบบโลหิต มีผลกดไขกระดูก ทำให้เม็ดเลือดขาว เม็ดเลือดแดงและเกร็ดเลือดต่ำลงได้
- ระบบทางเดินอาหาร มีผลทำให้คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร ถ่ายเป็นเลือด
- ระบบประสาท ทำให้สับสน เดินเซ ซึมลง และชักได้โดยเฉพาะในรายที่รุนแรง





ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.hfocus.org/content/>

## ยาต้านพิษ Prussian blue คืออะไร

ส่วนผลในระยะยาว หากได้รับรังสีจาก สารกัมมันตรังสี ซีเซียม-137 รศ.พญ.สาทรียา กล่าวว่า ในระยะยาวอาจเพิ่มความเสี่ยง การเกิดมะเร็งได้ อย่างไรก็ตาม ขึ้นอยู่กับความรุนแรงและปริมาณสารที่ได้รับ ส่วนการรักษาด้วย ยาต้านพิษ Prussian blue นั้น สารนี้เป็นสารที่ให้สีน้ำเงิน จะพบเห็นการขายในอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการเขียนภาพ แต่ก็สามารถนำมาใช้เป็นยาต้านพิษที่ใช้ในการรักษาภาวะพิษจากซีเซียม ข้อบ่งชี้เฉพาะในผู้ป่วยที่มีการปนเปื้อนซีเซียมภายในร่างกาย (Internal contamination) ตัวคนไข้ต้องได้รับการปนเปื้อนในร่างกายเท่านั้น ไม่ใช่ในการรักษาการปนเปื้อนทางผิวหนังหรือปนเปื้อนสารบนเสื้อผ้า

ทั้งนี้ กลไกการออกฤทธิ์หลักของ Prussian blue จะจับกับซีเซียมในลำไส้ ป้องกันไม่ให้ดูดซึมเข้าสู่ร่างกาย ลดการดูดซึมจากทางเดินอาหาร ช่วยลดการดูดกลับของซีเซียมจากที่มีผลยับยั้งขบวนการดูดกลับจากทางเดินอาหารไปยังตับและขับออกมาทางน้ำดีกลับสู่ทางเดินอาหารอีกครั้ง ซึ่งเกิดขึ้นซ้ำไปซ้ำมา (enterohepatic recirculation) แต่ ยาต้านพิษ Prussian blue ก็มีผลข้างเคียงในการใช้ยาได้ เช่น ท้องผูก ภาวะโพแทสเซียมในเลือดต่ำ มีผลต่อสีอุจจาระ เยื่อหู หรือฟันเปลี่ยนสี จึงไม่ควรซื้อมารับประทานเอง ไม่แนะนำให้ทานยาเพื่อป้องกัน เพราะต้องมีการตรวจวัดปริมาณรังสีภายในร่างกายก่อนว่าอย่างน้อยแค่ไหน ต้องใช้ ยาต้านพิษ Prussian blue หรือไม่ ในปริมาณเท่าไร เนื่องจากการใช้ ยาต้านพิษ Prussian blue ต้องขึ้นอยู่กับปริมาณรังสีในร่างกาย จึงต้องอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์

## ความรุนแรงของรังสีและการใช้ ซีเซียม

ด้านผศ.ดร.กฤษณ์ภู่ กล่าวว่าถึงความรุนแรงของรังสีและการใช้ซีเซียมในโรงงานว่า ปัจจุบันมีการใช้ซีเซียมในโรงพยาบาล ความแรงที่ใช้จะน้อยมาก โดยใช้งานซีเซียมในการควบคุมคุณภาพเครื่องมือทางรังสีวิทยา ความแรงรังสีประมาณ 1/1000 ของซีเซียมที่เกิดเหตุ ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมจะใช้ซีเซียมสำหรับการวัดระดับ การวัดความหนาแน่น โดยโรงงานดังกล่าวใช้ซีเซียมสำหรับการวัดระดับชี้ได้ว่าอย่างน้อยเพียงไหน ซึ่งการพบซีเซียมในเหตุการณ์ครั้งนี้มีค่าความแรงรังสี (activity) 41.4 mCi เมื่อเทียบกับความแรงรังสีเริ่มต้นวัดเมื่อวันที่ 1 มี.ค. 2538 อยู่ที่ 80 mCi หรือน้ำหนัก 0.000505 กรัม ประมาณ 505 ไมโครกรัม ซึ่งความแรงของรังสีจะลดลงตามธรรมชาติ ในทางอุตสาหกรรมถือว่าอยู่ในระดับต่ำ

หากเปรียบเทียบกับเหตุการณ์สำคัญอย่างอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์เชอร์โนบิล (Chernobyl) เมื่อวันที่ 26 เม.ย. 2529 ปริมาณรังสีซีเซียมคาดว่าปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม 27 กิโลกรัม ปริมาณรังสีมากกว่ากรณีที่เกิดเหตุ 56.76 ล้านเท่า หรือเทียบกับอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิม่า (Fukushima Daiichi) เมื่อวันที่ 11 มี.ค.2554 ปริมาณรังสีซีเซียมคาดว่าปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อมมากกว่ากรณีนี้ถึง 11 ล้านเท่า หรือแม้แต่เหตุการณ์ โคบอลต์-60 เมื่อปี 2543 ที่จังหวัดสมุทรปราการ ความแรงรังสีที่ผ่านไปแล้ว มากกว่าครั้งนี้ถึง 1 พันเท่า พลังงานโคบอลต์-60 มากกว่าซีเซียมถึง 100 เท่า จึงมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.hfocus.org/content/>

"โอกาสที่ซีเซียมจะแพร่กระจายออกมาสู่ภายนอกก็ไม่มากนัก เพราะซีเซียมจุดเดือดต่ำเมื่อเทียบกับเหล็ก อยู่ที่ 671 องศาเซลเซียส ถ้าเกิดการหลอม ซีเซียมจะระเหยเป็นไอและเป็นฝุ่นในห้องหลอม ไม่ปนเปื้อนเมื่อขึ้นรูปเป็นแผ่นเหล็กใหม่ แต่การล้างห้องหลอมหรือควันที่เกิดจากการหลอมก็ยังมีโอกาสปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อมได้ ถ้าไอและฝุ่นในห้องหลอมไม่ถูกจัดเก็บในระบบปิดและถูกจัดการให้เป็นกากกัมมันตรังสี อาจปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ ปลิวไปในอากาศ สะสมในสิ่งแวดล้อมได้ แต่จากการแถลงข่าวของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ การหลอมเป็นระบบปิดและมีตัวกรองของเตาหลอม ถ้ามีการจัดเก็บฝุ่นในระบบปิด โอกาสที่รังสีซีเซียมปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อมก็จะน้อย

ส่วนกลุ่มเสี่ยงที่ต้องระวัง คือ คนทำงาน ผู้ปฏิบัติงาน ในบริเวณและช่วงเวลาที่เกิดเหตุ แต่รายงานค่าปริมาณรังสีในอากาศ ตัวอย่างดินรอบบริเวณยังมีค่าใกล้เคียงกับปริมาณรังสีพื้นหลัง หรือปริมาณรังสีที่พบได้ทั่วไปในธรรมชาติ สำหรับการรับรังสีมี 2 ทาง 1.การรับรังสีจากภายนอก (external radiation hazard) ป้องกันโดยใช้หลัก TDS Rule (Time, Distance, Shielding) ใช้เวลาให้น้อย อยู่ห่างจากต้นกำเนิดรังสีให้มาก ใช้อุปกรณ์ในการกำบังรังสี หากซีเซียมที่หายถูกหลอมแล้วก็อย่าเข้าไปใกล้บริเวณที่เก็บฝุ่นรังสี 2.การรับรังสีจากแหล่งกำเนิดในร่างกาย (internal radiation hazard) เกิดได้จากการสูดหายใจหรือรับประทานสิ่งที่ปนเปื้อนซีเซียมเข้าสู่ร่างกาย" ผศ.ศ.ดร.กฤษณ์ภูษิต ย้ำ

## แนะประชาชนแจ้ง 1296 เมื่อพบวัตถุต้องสงสัย

อย่างไรก็ตาม ซีเซียมที่พบนั้นยังต้องใช้ระยะเวลาและวิธีการเฉพาะในการพิสูจน์ว่า ซีเซียมที่หายไปเป็นซีเซียมเดียวกับที่ถูกหลอมจริงหรือไม่ ผศ.ศ.ดร.กฤษณ์ภูษิต เพิ่มเติมว่า การพิสูจน์ต้องใช้ความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์ ความรู้ทางเคมี วัดปริมาณรังสีในฝุ่น เปรียบเทียบสารคงตัวในธรรมชาติเพื่อคำนวณว่า หายมานานเท่าไรแล้ว ดูจากปริมาณสารเพื่อคาดการณ์ว่าใช่ชิ้นเดียวกันหรือไม่ ดังนั้น จึงขอแนะนำให้ประชาชนสังเกตป้ายสัญลักษณ์รังสีกรณีเจอวัตถุต้องสงสัย เมื่อพบวัตถุที่มีสัญลักษณ์ ป้ายเตือนทางรังสี ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ สายด่วน 1296 ตลอด 24 ชั่วโมง หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยกู้ภัยที่อยู่ใกล้เคียง ไม่ควรนำมาส่งคืน ไม่ควรพยายามพิสูจน์ด้วยตนเอง เพราะรังสีสามารถวัดได้ด้วยเครื่องวัดรังสีเท่านั้น แต่ควรปิดกั้นบริเวณเป็นระยะอย่างน้อย 30 เมตร ห่างจากวัตถุต้องสงสัย ห้ามบุคคลไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณ ถ่ายภาพจดจำลักษณะ รายละเอียดเบื้องต้น ประสานและรอเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ ดำเนินการเก็บกู้วัสดุ

ผศ.ศ.ดร.กฤษณ์ภูษิต ทั้งท้ายว่า สำหรับความกังวล ไม่กล้ารับประทาน ผัก ผลไม้ เพราะกลัวว่าจะปนเปื้อนซีเซียมนั้น ขอย้ำว่าสามารถไปเที่ยวได้ ซื้อผักผลไม้ได้ตามปกติ มีความปลอดภัย ประชาชนสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.hfocus.org/content/>

## ไม่ใช่แค่ปอด หัวใจก็โดนทำร้ายจากฝุ่น PM 2.5

ในขณะที่คนไทยเกือบทั่วประเทศกำลังส้าลักฝุ่น PM 2.5 กันอยู่นี้ก็มีผลการวิจัยของทีมนักวิทยาศาสตร์ออสเตรเลียและจีนที่เพิ่งตีพิมพ์ในวารสาร Lancet Planetary Health บอกว่า ประชากรเพียง 0.001% ของโลกเท่านั้นที่ได้หายใจเอาอากาศที่ไม่มีมลพิษเข้าร่างกาย ที่เหลืออีก 99.82% ล้วนสัมผัสกับฝุ่นละอองขนาดเล็กอย่าง PM 2.5 ในระดับที่เป็นอันตรายซึ่งสูงกว่าระดับความปลอดภัยที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ และที่แย่ไปกว่านั้นคือ ประเทศแถบเอเชียมีคุณภาพอากาศแย่มากที่สุดในโลก

นอกจากอาการที่เกิดขึ้นแทบจะทันทีหลังจากสัมผัสฝุ่น PM 2.5 อาทิ เจ็บคอ แสบจมูกเป็นผื่น ไปจนถึงอาการที่จะส่งผลในระยะยาวอย่างโรคระบบทางเดินหายใจ โรคปอดแล้ว ฝุ่นจิ๋วตัวร้ายนี้ยังทำร้ายหัวใจของเราด้วย ข้อมูลขององค์การอนามัยโลกระบุว่า กว่า 20% ของการเสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือดมีสาเหตุมาจากมลพิษทางอากาศ และทุกๆ ปีมีมากกว่า 3 ล้านคนที่เสียชีวิตจากสาเหตุนี้

องค์การอนามัยโลกระบุว่า หากในอากาศมีฝุ่น PM 2.5 เกิน 10-25 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรแล้วร่างกายได้รับเข้าไปติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้เกิดการอักเสบ ส่งผลเสียต่อการแข็งตัวของเลือด การทำงานของเซลล์เยื่อหลอดเลือด ทำให้เกิดโรคเรื้อรัง ทั้งโรคหัวใจ หัวใจวาย หัวใจล้มเหลว และโรคมะเร็ง

ผลกระทบของฝุ่น PM 2.5 กับหัวใจนั้น หากเกิดขึ้นแบบเฉียบพลันจะส่งผลให้เส้นเลือดเปราะ เส้นเลือดแตก และในผู้ป่วยโรคหัวใจจะเข้าไปกระตุ้นให้โรคที่เป็นอยู่รุนแรงขึ้น ส่วนในระยะยาวผลกระทบจะเกิดการเปลี่ยนแปลงระดับเซลล์ กระตุ้นการอักเสบทั่วร่างกาย หลอดเลือดหนาตัวมากขึ้น ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจหนาตัวและหลอดเลือดตีบตัน

ข้อมูลจากสมาคมโรคหลอดเลือดหัวใจแห่งยุโรป (ESC) ระบุว่า มลพิษทางอากาศทำให้จำนวนผู้เสียชีวิตก่อนวัยอันควรถึง 8.8 ล้านคนต่อปี จากที่เคยคาดการณ์ไว้ที่ 4.5 ล้านคน หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ มลพิษทางอากาศทำให้เกิดการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรมากกว่าการสูบบุหรี่ ซึ่งบุหรี่สามารถเลิกสูบได้ แต่มลพิษในอากาศหลีกเลี่ยงไม่ได้

**ระดับฝุ่น PM 2.5 ในปัจจุบันทำให้อายุขัยเฉลี่ยของประชากรทั่วโลกลดลงถึง 2.2 ปี**

นอกจากนี้ นักวิทยาศาสตร์อังกฤษพบว่า มลพิษทางอากาศยังก่อให้เกิดโรคมะเร็งปอดในผู้ที่ไม่สูบบุหรี่อีกด้วย โดยฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดขึ้นจากเครื่องยนต์สันดาปภายในกระตุ้นให้เซลล์ในปอดที่มีการกลายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดมะเร็งซ่อนเร้นอยู่เติบโตขึ้น

ชาร์ลส์ สวอนตัน หัวหน้าทีมวิจัยจากสถาบันฟรานซิส คริก และมหาวิทยาลัยคอลเลจลอนดอน (UCL) เผยว่า “เซลล์ที่มีการกลายพันธุ์ที่จะก่อให้เกิดมะเร็งจะเพิ่มขึ้นตามธรรมชาติเมื่อเราอายุมากขึ้น แต่โดยปกติแล้วพวกมันจะอยู่เฉยๆ เราพบว่ามลพิษทางอากาศปลุกให้เซลล์เหล่านี้ที่อยู่ในปอดตื่น กระตุ้นให้มันเติบโตขึ้น และอาจก่อตัวเป็นมะเร็ง”



ข่าวออนไลน์ประจำวันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2566

ที่มา : <https://www.hfocus.org/content/>

ทีมนักวิทยาศาสตร์คาดว่า มลพิษทางอากาศอาจกระตุ้นการเติบโตของเซลล์ที่มีการกลายพันธุ์ที่อาจก่อมะเร็งที่อยู่ในส่วนอื่นๆ ของร่างกายด้วย และด้วยเหตุนี้จึงกระตุ้นให้เกิดมะเร็งระยะแรกหลายชนิด และยังพบว่าเกิดมะเร็งชนิดอื่นในอัตราสูงในพื้นที่ที่มีฝุ่นขนาดเล็กหนาแน่น

#### กระตุ้นเซลล์ที่อยู่เฉยๆ

การสูบบุหรี่ยังคงเป็นสาเหตุหลักของมะเร็งปอด แต่ในปี 2019 การเสียชีวิตจากมะเร็งปอดทั่วโลกราว 300,000 เคสมีสาเหตุมาจากการสัมผัสฝุ่น PM 2.5

ทีมนักวิทยาศาสตร์จากอังกฤษทำการทดสอบสมมติฐานที่ว่า ฝุ่น PM 2.5 ทำให้ปอดอักเสบและปลูกให้เซลล์ที่อยู่เฉยๆ ที่มีการกลายพันธุ์ที่ก่อให้เกิดมะเร็งต้นขึ้นมา ทำให้เซลล์พวกนี้เติบโตและก่อตัวเป็นมะเร็ง โดยมองหา มะเร็งปอดที่ยีน epidermal growth factor receptor (EGFR) ซึ่งเป็นยีนที่พบการกลายพันธุ์มากที่สุดคือ 10% ในคนไข้มะเร็งปอดต่างๆ ไป และผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ในเอเชียพบได้ถึง 50%

นักวิจัยตรวจสอบข้อมูลของประชาชนกว่า 400,000 คนในอังกฤษ เกาหลีใต้ และได้หวัน เปรียบเทียบกับอัตราการกลายพันธุ์ของยีน EGFR ในพื้นที่ที่มีระดับ PM 2.5 แตกต่างกัน และพบการกลายพันธุ์ของยีน EGFR ในอัตราสูง เช่นเดียวกับมะเร็งชนิดอื่น ในผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีมลพิษทางอากาศสูง

จากนั้นทำให้หนูทดลองที่เป็นมะเร็งปอดจากการกลายพันธุ์ของยีน EGFR สัมผัสกับมลพิษทางอากาศในระดับปกติที่มักพบตามเมืองต่างๆ โดยพบว่า มะเร็งมีแนวโน้มที่จะเริ่มต้นในหนูเหล่านี้มากกว่าหนูที่ไม่ได้สัมผัสกับมลพิษทางอากาศ

ที่น่าสนใจคือ นักวิจัยพบว่า การขัดขวางโมเลกุล IL-1 $\beta$  (interleukin-1 $\beta$ ) ซึ่งปกติจะก่อให้เกิดการอักเสบและถูกปล่อยออกมาเพื่อตอบสนองต่อการสัมผัส PM 2.5 ช่วยป้องกันไม่ให้มะเร็งก่อตัวในหนูทดลองเหล่านั้น

แม้ว่าความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการแพทย์จะค้นพบวิธีสกัดกั้นมะเร็งปอดที่เกิดจากฝุ่น PM 2.5 แล้ว แต่ทางที่ดีเราควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับฝุ่น PM 2.5 ด้วยการสวมหน้ากากอนามัย หรือหากเป็นไปได้ควรเปิดเครื่องฟอกอากาศเพื่อลดให้ค่าฝุ่นไม่เกิน 10 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก

คัดกรองข่าวสาธารณสุข

No0๔๗/๒๕๖๖

---